

Landelijk meetnet vlinders

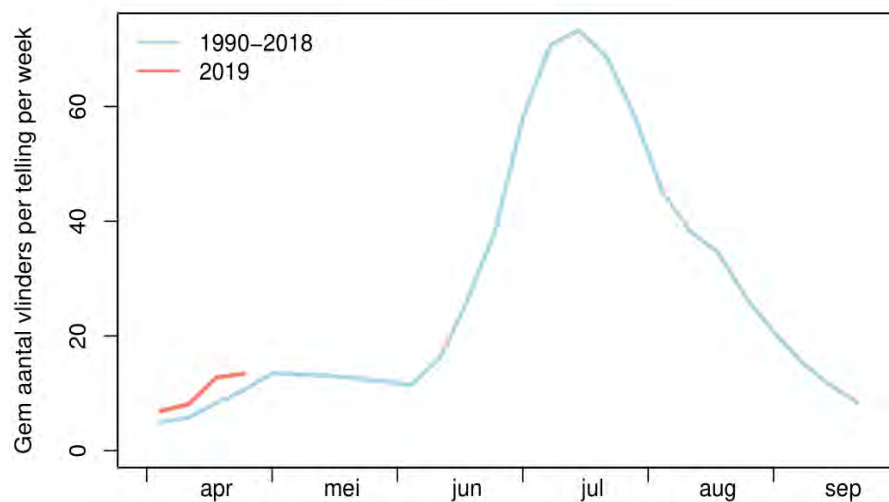
April 2019

Beste teller,

Net als vorig jaar is het vlindertelseizoen in volle vaart van start gegaan. Bijna iedereen zal zijn eerste tellingen inmiddels wel gedaan hebben. Tijd voor een blik op de eerste resultaten.

Aantal vlinders

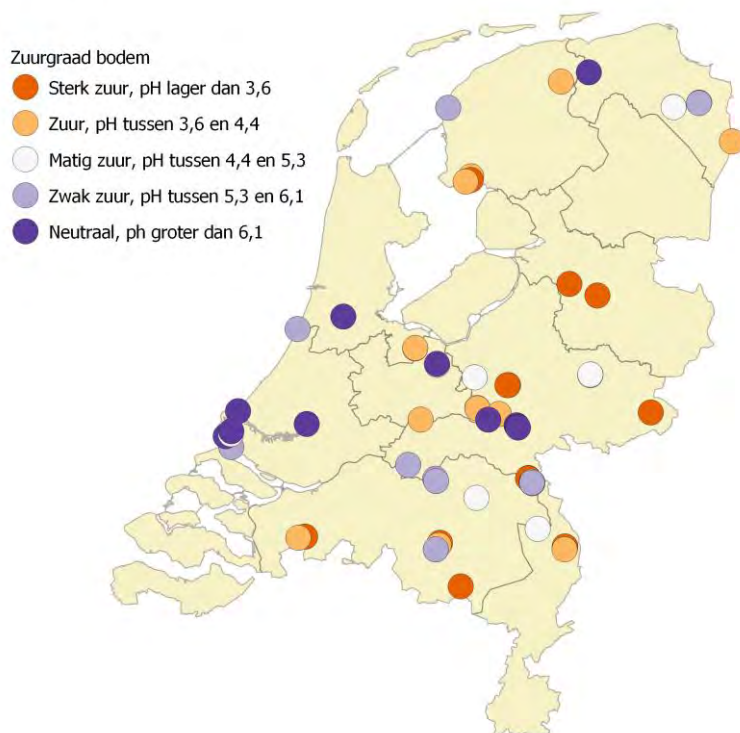
Het aantal getelde vlinders op de routes is tot nu toe hoger dan gemiddeld. Naast de witjes vallen vooral het oranjetipje, bont zandoogje en de citroenvlinder op. Ook de koninginnenpage wordt opvallend veel geteld. Van de kleine vos zijn de aantallen juist (weer) verontrustend laag. We hadden verwacht dat deze soort weer terug zou veren, maar daar lijkt het vooralsnog niet op.

Bodemmonsters

Vorige jaar vroegen we u om bodemmonsters te nemen op uw route. Van maar liefst 62 routes ontvingen we bodemmonsters. Het kaartje toont de zuurgraad die we hebben gemeten. Vooral op enkele routes op de zandgronden in Brabant en Overijssel was de zuurgraad vaak erg laag, wat wijst op een sterk verzuurde bodem. Zandgronden hebben van nature weinig buffercapaciteit, waardoor ze door ammoniak snel kunnen verzuren.

Kleibodems zijn in het algemeen een stuk meer gebufferd. Dat geldt ook voor de duinen, al hadden alleen enkele routes in de zuidelijke, kalkrijke duinen, bodemmonsters ingestuurd.

Invoerapp

U kunt nu uw tellingen van vlinder- en libellenroutes ook via een app invoeren, als u een inlogaccount voor het meetnet hebt.

Ga via uw android smartphone (sorry, Iphone werkt (nog) niet) en download en installeer [Avimap van Sovon](https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.sovon&hl=nl) (<https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.sovon&hl=nl>).

Telt u al vogels via Avimap, dan kunt u bij Instellingen uw meetnet gebruikersnaam en wachtwoord invoeren om te wisselen van project. [Download de handleiding](#) voor het invoeren van vlinder- en libellentellingen op de app

Met de app kunt u alle dagvlinders, dagactieve nachtvlinders en 'hommel onbekend' doorgeven. De nectarplanten en de beheermaatregelen moet u opschrijven en later via de website meetnet.vlinderstichting.nl invoeren. Ook voor het wegwerken van wat uitroeptekens of invullen "wel geteld, niets gezien" van dagactieve nachtvlinders e.d. moet u nog even naar de website, zie de [handleiding](#).

Koekoekshommels al vroeg in het jaar actief

Dit jaar zijn er in april al veel koekoekshommels waargenomen. Koekoekshommels zijn hommels waarvan de vrouwtjes nesten van andere hommelsoorten binnendringen, de koningin doden en het volk overnemen. De werksters van de oude koningin helpen dan met de grootbrengen van een nieuwe generatie koekoekshommels.

Koekoekshommels komen over het algemeen iets later uit hun winterslaap dan andere hommels. Dit is ook logisch aangezien ze pas nesten van andere hommels binnendringen op het moment dat die al een generatie werksters hebben geproduceerd. Dit jaar zijn er echter al in april veel koekoekshommels waargenomen. Vooral de vierkleurige/boomkoekoekshommel was lokaal al talrijk. Dit soortenpaar lijkt op de aardhommel maar de gele band op het achterlijf ontbreekt. Daarnaast kan ze verward worden met het soortenpaar grote/tweekleurige koekoekshommel, maar die hebben (meestal) een duidelijke gele zweem aan de basis van de witte achterlijfspunt. Meer over de herkenning koekoekshommels is te vinden in de [Basisgids Hommels](#).

Er zijn momenteel meer dan 200 dagvlinderroutes waarop ook de hommels worden geteld en bij een toenemend aantal daarvan worden de hommels ook op soort gedetermineerd. Daarnaast zijn dit jaar de eerste routes speciaal voor hommels ingemeten. Ken je de soorten al redelijk goed en wil je op je route ook de hommels tot op soort gaan tellen geef je dan op meetnet@vlinderstichting.nl. We nemen dan contact met je op en komen dan eventueel bij je langs voor extra training over het herkennen van hommels.

Vincent Kalkman EIS Kenniscentrum insecten

Anthonie Stip Vlinderstichting

Linksboven: Vierkleurige/boomkoekoekshommel, vrouw (tekening J. de Rond)

Rechtsboven: Tweekleurige/grote koekoekshommel, vrouw (tekening J. de Rond)

Linksonder: Aardhommel, vrouw (tekening J. de Rond)

Jaarverslag op papier?

Elk jaar sturen wij eind maart het jaarverslag in papieren vorm naar u op. Dat jaarverslag (en alle nieuwsbrieven) zijn sowieso beschikbaar [via onze website](#). Af en toe geven tellers aan dat ze liever geen papieren jaarverslag meer willen ontvangen, omdat dat papier, geld en energie spaart. Mocht u dat ook willen, dan kunt u dat makkelijk regelen door uw adres te verwijderen: log in bij [meetnet.vlinderstichting.nl](#), ga naar Instellingen en haal uw adres bovenaan weg. Misschien ook een mooi moment om even te kijken naar de andere instellingen. En kijk of uw e-mailadres nog wel klopt. Denk eraan dat als u dat ook weghaalt, wij u niet meer kunnen bereiken (bij updates e.d.) en u ook deze nieuwsbrief niet meer zult ontvangen.

Soortgerichte routes

Het voorspellen van de vliegtijd van vlinders blijkt steeds moeilijker, omdat we zo ongeveer ieder jaar nieuwe warmterecords breken. Maar voor de volgende soorten zal het vliegseizoen snel beginnen of is net van start gegaan:

- Aardbeivlinder: vanaf nu tellen, piek rond 10 mei.
- Bruine vuurvlinder: vanaf nu tellen, piek rond 15 mei.
- Bont dikkopje: vanaf nu tellen, piek rond 15 mei.
- Zilveren maan: tellen vanaf begin mei, piek in tweede helft van mei.
- Hooibeestje: tellen vanaf begin mei, piek in tweede helft van mei.

Nieuwe lijst dagactieve nachtvlinders

Veel mensen vonden de lijst met dagactieve nachtvlinders te kort en wilden er graag een paar algemene soorten bij. Dat is dit jaar gerealiseerd. Bij deze nieuwsbrief vindt u een overzicht van alle soorten die nu geteld worden. U kunt dit overzicht ook direct [downloaden](#). We denken dat iedereen met deze determinatiehulp alle dagactieve nachtvlinders die voor het dagvlindermeetnet geteld mogen worden zal kunnen onderscheiden. Wilt u ze tellen en telt u ze nog niet? Dat kunt u aanzetten bij 'instellingen' als u inlogt op het meetnet.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnetten@vlinderstichting.nl.

Meetnet populair

Elk jaar worden er veel vlinderroutes uitgezet, door het hele land. Er zit een stijgende lijn in het aantal vlinderroutes, en dit jaar is het razend druk; er zijn al een stuk of 60 routes uitgezet, van Texel tot Zeeuws Vlaanderen, Groningen en Zuid-Limburg (en alles er tussenin). Van agrarisch gebied tot grote parelmoervlinder routes in de duinen. Voor studenten, jonge ouders, enthousiaste veertigers, gepensioneerden – van 18 tot 90, iedereen telt mee. Welkom alle nieuwe tellers! Hopelijk kunnen jullie lekker vaak gaan tellen zodat we de vlinders overal goed in de gaten kunnen houden.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders
Chris van Swaay
José Kok, Kars Veling en Kim Huskens
Tel.: 0317 467346
meetnetten@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op [meetnet.vlinderstichting.nl](#) bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.